

"Ik ben een schrijver/kunstschilder behept met vele deugden "

Fred van der Wal: Ik ben een schrijver/kunstschilder behept met zoals het behoort minachting voor conventies en sociale contracten. Alsof je een emmer leeg gooit! Van de frisse!

Dit jaar wordt de in brede kringen omstreden schrijver/kunstschilder Fred van der Wal drieënzeventig jaar. Een aanleiding tot terugblik en overzicht, want morgen gebeurt het en komt het vandaag niet dan komt het nooit niet. Wat zich vervolgens ontvouwt in deze verhandeling, kan gelezen worden als de aanduiding van en een vingerwijzing naar de koninklijke weg, een levensgang zonder bandenpech, en tevens een relaas van de voltooiing van zijn schrijvers- annex beeldend kunstenaarschap. Er is een tijd van klaar komen en van gaan met die banaan.

Wie was deze schrijver ook weer die met zulk ogenschijnlijk gemak en vooral bijzonder vitaal de draak stak met de gevoeligheden, dromen, gedachten, wanen, driften en angsten, die door andere suspense-auteurs juist met berekening maar niet op spanning gebracht worden? Loopt niet herhaaldelijk de griezel over de grazzel in het proza van onze man uit Couloutre? Wie is Fred van der Wal?

Het World Wide Web wees de weg.

Fred van der Wal bleek zijn spoor getrokken te hebben door het vaderlandse kunstenaarsplantsoen.

Zonder mijzelve ook maar een moment te vervelen, ploegde ik als recensente van zijn werk mij door het brede oeuvre van een man die als onzekere leerling van een christelijke kweekschool voor onderwijzers met een enkele bijdrage in de schoolkrant begon, maar nadien breed uitwaaierde in columns, weblogs, ingezonden brieven, teksten bij zijn of andermans/andervrouw publicaties en exposities, verhalen, novellen, brieven.

Wat ik las in de boeken en weblogs van Fred van der Wal was vaak prachtig, krachtig van taal, gedreven strofes, geschreven in een soepel proza, beter dan van Herman Brusselmans (zei de Vlaamse literatuur onderzoekster Ramona Ropers) van kop naar midden naar staart en vice versa upside down and inside out.

Het proza van onze ras artiest bevat verhevingen van de alledaagse werkelijkheid zoals te ervaren in artistieke kringen en is daar-naast sterk sarcastisch maar ook uitermate relativerend dankzij de zelfspot.

Een literaire èn visuele striptease.

Dat wil zeggen: er is direct commentaar op het geschrevene of geschilderde en steeds weer geeft de vorm lading aan de inhoud.

Wat ik lees is, kortom, echt.

Een schrijver met een gezonde minachting voor conventies en een ontbreken aan zelfcensuur om reden van ontkenning van het burgermansfatsoen of groepsdwang, en tegelijk vervuld van

een goed gevoel voor de maatschappij en de medemens van heden, verleden en toekomst. Bij tijd en wijle zelfs een profetisch geluid.

Lees vooral ook de Weblogs van de in kunstkringen omstreden Fred van der Wal als zedenschetsen, satire en somstijds parodieën, die veelvuldig op hilarische wijze de schijnbare linksharige bevrijding van de vorige generatie kunstenaars van gisteren hoont.

Elke politieke ideologie is van der Wal vreemd. Politiek beschouwt hij als poppenkast voor het volk en dat volk heeft een Jan Klaassen en Katrijn nodig dus een Koning en een Koningin.

De voornaamste kritikasters van Fred van der Wal (genie) zijn sinds 2006 een academisch geschoolde super-koekenbakker uit een klein Fries dorp met enkele provinciale medestanders in den lande, die dankzij een psychiatrische of fysiek anderzins ziekelijke achtergrond buiten hun schuld weinig omhanden hebben als op het eigen egootje gefixeerde outcasts met gerieflijke ziekte uitkeringen voor hunne zieligheidsyndromen.

Piepel omringd door hele stoeten aan hulpverleners die zoals wij elke dag in de krant kunnen lezen niet zelden eerder gulpverleners blijken in kringen van de gefrustreerde burgers met seksjuweel achterstallig onderhoud en hoge nood in de dicht geslibde naad.

Het water staat menig in de steek gelaten huisvrouwkje als uitgewoonde ouwe doos tot aan de schaam lippen, luitjes die doorgaans behoren tot het niet meest werkzame deel van de bevolking, hetgeen overigens geen schande is, want armoede houdt netjes en hongerige kindjes zijn pas echt gelukkige kindjes-ik hoor het Mathilde Willink nog zeggen met dat rare slepende Zeeuwse accent-, maar als de lezers en bloc eindelijk om de sukkel, misfits, displaced persons en maten naaiende miesmakers annex gederailleerden is uitgelachen, rest niet eens de vraag in hoeverre de auteur zelf op hen lijkt.

De lezer weet immers wel beter in welke gerieflijke omstandigheden onze ras kunstenaar verkeert. Onze man uit Couloutre schijnt al lang jenseits Gut und Böse te verkeren in contreien waren roze wolken van dure parfums de horizon verluchten en boulevards van mededogen zich ontvouwen voor het geestesoog onder het genot van dure wijnen, wierook dampen en flinke bolknakken, want wie het breed heeft laat het ook breed hangen.

Zonder (h)erkenning zou de bevrijdende lach immers uitgebleven zijn en zoals auteur dezes steeds weer zegt dat zijn themas: Identificatie en isolement hetzij autobiografiese elementen spelen geen enkele rol in zijn leven.

Zoals hij het zelf zo overduidelijk zegt: 'Wat heeft mijn zwaai licht eigenlijk met hun donker te maken?' Distantie al wat de klok slaat, want onze auteur komt toevallig niet van de straat en laat niet iedereen gelijkmet een vergrootglas in zijn doos kijken.

Wij kunnen ons als lezers wel afvragen of Fred van der Wal zich zal ontwikkelen van uit een libertijns nihilisme, doordesemd met de cultuur anarchistische typerende silver sixties mentaliteit naar een maatschappelijk bevlogen literair engagement.